

1. ජීවිතය ජයගනිමු - සාර්ථක වෘත්තීයකට නිවැරදි මග කියාදෙන

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය

රටේ සංවර්ධනය අරමුණු කරගත්, වර්තමාන රජයේ, අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ජාතික ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය වන ‘සෞභාග්‍යයේ ඉදිරි දැක්ම ‘ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය තුළ ශ්‍රම බලකාය කුසලතා, නිපුණතා, හා තාක්ෂණික දොන‍යෙන් පිරිපුන් මිනිස් බලයක් ලෙස සවිබල ගැන්වීම මූලික අපේක්ෂාව වී ඇති අතර, මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීමේ මෙකී ඉලක්කය රටේ සංවර්ධනයට බෙහෙවින් පිටිවහල් වන ඉතා වැදගත් අනභිභවනීය ප්‍රවේශයකි.

මෙම සන්දර්භය තුළ ලෝක මට්ටමේ ශ්‍රී ලාංකීය ශ්‍රම බලකායක් යන දැක්ම පෙරටු කොට ගෙන ජාතික මානව සම්පත් හා සේවා නියුක්ති ප්‍රතිපත්තියක් තුළ අන්තර්ගත මිනිස්බල හා රැකිරිණ පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යය සඳහා අංක 1640/31 දරණ 2010.02.12 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ස්ථාපිත, මිනිස්බල හා රැකිරිණ දෙපාර්තමේන්තුව වර්තමාන රජයේ ,තරුණ හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය යටතේ මානව සම්පත සංවර්ධනය සඳහා,ශ්‍රම බලකාය සවිබල ගන්වමින් විරැකියාව අවම කර රටේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක කරමින් ඒ සඳහා සක්‍රීය ප්‍රයත්නයක නිරත වෙමින් සිටියි. මෙකී අරමුණ සාක්ෂාත් කිරීමේ අභිප්‍රාය පෙරදැරිව මිනිස්බල හා රැකිරිණ දෙපාර්තමේන්තුව මෙම වර්ෂයේ සිට **ජාතික වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතියක්** ප්‍රකාශයට පත්කරමින් සුවිශේෂී වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

රැකියා නිර්මාණ හා ප්‍රවර්ධන කටයුතු සහ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය ලබාදීම මෙහි ප්‍රමුඛ කාර්යයක් වෙයි. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක මහජන රැකියා සේවා මධ්‍යස්ථාන (Public

Employment Service Centers- PES) මගින් සහ දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට අනුයුක්තව සිටින දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හරහා මෙම විෂය පථයට අදාළව සුවිශේෂී කාර්යභාරය රාශියක් ඒ හරහා දැනටමත් දීප්‍රව්‍යාප්තව සිදුකරනු ලබයි.

රටක ශ්රම බලකාය වූ කලී රටේ ආර්ථික වර්ධනය පිළිබිඹු කරන ප්රධාන සාධකයක් වන අතර, අවම ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වයක් තුළ රටකට නම මානව ප්‍රාග්ධනයේ උපරිම ශක්‍යතාව නොමැතිවීමෙන්, එම රටෙහි සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව අහිමි වෙයි. වර්තමාන ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රම වෙළඳපොළෙහි ඇති ගැටළු පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී ශ්‍රම බලකායට අයත් පුද්ගලයන් අතරින් 5% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් විරැකියාවෙන් පෙළෙන අතර, වයස අවු 20-24 පරාසයේ විරැකියා ප්‍රතිශතය 21.6% ක ඉහළ අගයක් ගැනීම එනම්, ශ්‍රම බලකායට උපරිම වශයෙන් ආයෝජනය කළ හැකි පිරිස අඩු අගයක් ගැනීම සැලකිය යුතු කරුණකි.

වර්තමාන ශ්රී ලංකාවේ ජනගහනය මිලියන 21.6 වන අතර ඉන් මිලියන 15.3 ක් පමණ වයස අවුරුදු 18 ට වැඩි පුද්ගලයන් වෙයි. ඉන් මිලියන 8.5 ක් ප්රමාණයක් ශ්රම බලකායට අයත් වෙයි. 2019 මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව ශ්රී ලංකාවේ සමස්ත ශ්රම සහභාගිත්ව අනුපාතය 51.8%ක් වන අතර සාමාන්‍ය විරැකියා අනුපාතය 4.9%ක් වැනි අගයක පවතී. (Covid -19 හේතුවෙන් වර්තමාන දත්ත වෙනස්වී ඇත.) ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය අනුපාතයක් ලෙස සැලකූ විට ඉන් 73.4% ක් පුරුෂ ශ්‍රමිකයන් වන අතර කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය 34.6%ක අගයක පවතී. එසේම කිසිදු අධ්‍යාපනයක, සේවා නියුක්තික හෝ වෘත්තීය පුහුණුවක නියුක්ත නොවන වයස අවුරුදු 15-24 වයස් කාණ්ඩය අතර සිටින ජනගහනය 774,000ක් පමණ වෙයි. ඉන් රැකියා අපේක්ෂාවෙන් සිටිනුයේ 153,000ක් පමණ පිරිසක් බව 2017 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු අනුව පෙනී යයි.

එබැවින් විරැකියාවෙන් සිටින පිරිසෙන් ද වැඩිමනක් පිරිසක් අධ්‍යාපනයක්, වෘත්තීය පුහුණුවක් ලැබීම හෝ රැකියාවක් අපේක්ෂාවෙන් හෝ නොසිටීම ම සැලකිය යුතු කරුණකි. ශ්රී ලංකාවේ මුළු ජනගහනයෙන් 70% ක් පමණ ග්රාමීය ප්රදේශ ආශ්රිතව ජීවත්වන අතර එම ශ්රමිකයන් බොහොමයක් දෙනා සෘජුව සහ වක්‍රව තම ජීවනෝපාය කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිතව පවත්වා ගනු ලබයි. මෙම කොටසින් වැඩි ප්‍රමාණයක් අවිධිමත් අංශයට අයත් වේ .

එසේම ශ්රම වෙළඳපොළට ප්රවේශ වන පුද්ගලයන් සඳහා ප්රමාණවත් වන පරිදි ජාතික ආර්ථිකය තුළ සේවා නියුක්ති අවස්ථා පුළුල් නොවීම ද, නව රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය වුව ද එම ක්ෂේත්‍රවල පුහුණු ශ්‍රමිකයන් නොවීම මෙන්ම පවතින රැකියා හා රැකියා අපේක්ෂිතයන්ගේ හැකියා, අපේක්ෂා හා ලැදියාවන් අතර නොගැළපීමද විරැකියාව ඉහළ යාමට ප්‍රධානම හේතුවක් වී ඇත.

එබැවින් රටේ සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන පුරුක වන මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා නිවැරදි වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වී ඇත.

ගෝලීය වශයෙන් තරඟකාරී, නිපුණතාවයෙන් සහ බහුවිධ කුසලතාවයෙන් යුත් ශ්‍රී ලාංකීය ශ්‍රම බලකායක් ගොඩනැංවීම සඳහාත්, විරැකියාව අවම කිරීම උදෙසා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමත්, සංවිධිත පරිපූර්ණ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පද්ධතියක් ඇති කිරීමත්, රැකියා අපේක්ෂිත තරුණ තරුණියන් රැකියාගත කිරීම සඳහා මගපෙන්වීම ලබාදීමත් මෙහි විෂය පථයට අයත් වෙයි. එමෙන්ම මහජන රැකියා සේවා මධ්‍යස්ථාන හා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිල වෙබ් අඩවිය, ෆේස්බුක් පිටුව සහ යූ ටියුබ් වැනලය මගින් සිදුවන දැනුම්වත් කිරීම පිළිබඳව සහ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීම. එපමණක් නොව ප්‍රාදේශීය හා දිස්ත්‍රික් රැකියා පොළ වැඩසටහන් මගින්, රැකියා අපේක්ෂිතයන් (Job Seekers) සහ රැකියා සපයන ආයතන සඳහා (Job Providers) නම රැකියා අවශ්‍යතාවය සපුරාගනුවස් එම දෙපාර්ශවය අතර සහ සම්බන්ධීකරණය ගොඩ නැංවීම පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීම ආදී ලෙස වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සේවාවන් ප්‍රවර්ධනය මෙම වැඩසටහන හරහා සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

20 වන සියවසේ මැද භාගය වනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ බහුතරයක් උපාධිධාරීන්ට පවා රැකියා සොයා ගැනීමේ ගැටලුවක් උද්ගත වීමට හේතුව නම්, නිවැරදි වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයක් නොලැබීමයි. උපාධියක් ලබාගත් අයකු රජයෙන් රැකියාවක් ලබාදෙන තුරු බලාසිටීම නොව තමාට ගැළපෙන තමන් කැමති ක්ෂේත්‍රයක වෘත්තීයක් ආරම්භ කිරීමට සමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය පදනම පාසල් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය යි.

තමන් කුමන රැකියාවක් කළ යුතු ද ,කුමන පාඨමාලාවක් හැදෑරිය යුතු ද යන දර්ශනය ගොඩනගා ගැනීමට වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය අවැසි ය. මෙහිදී වෘත්තීය තොරතුරු එක් ප්‍රධාන අංශයක් පමණක් වන අතර විශාල පරාසයක තොරතුරු අතරින් තමාට ගැළපෙන හා ප්‍රියමනාප ක්ෂේත්‍ර තෝරා ගැනීමට සේවය ලබාදීම, තොරතුරු ඒකරාශී කරදීම හා වර්ගීකරණය සිදුකරයි. මෙහිදී දක්ෂතා කුසලතා ඔප්නැංවීම මෙන්ම අනාගත වෘත්තීය අවස්ථා පුරෝකථනය කිරීම ද වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ විෂය පථයට අදාළ වෙයි.

එපමණක් නොව දෙමාපියන්, ගුරුවරුන්, විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් දැනුම්වත් කිරීම මෙන්ම ව්‍යවසායකත්වය හා ස්වයං රැකියා අවස්ථා සඳහා පෙළඹවීම ද අදාළ පාර්ශවකරුවන් දැනුම්වත් කිරීම ද මීට ආනුෂාංගික වූ කාර්යයන් වෙයි.

එම ජීවිතයේදී කාර්යක්ෂම හා සඵලදායී වියවසායකයන් ජීවත්වීමට අත්‍යවශ්‍ය පෙරදැරි ව කටයුතු කිරීම මෙකී වැඩසටහන් හරහා සිදු කරනු ලබයි.

එබැවින් ඔක්තෝම්බර් මස 04 සිට 10 දින දක්වා පැවැත්වෙන මිත්සබල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය යුගයේ කාලීන අනුගතවාවයක් වනු ඇත. ඔබගේ රැකියා සිහිනය ජය ගනිමින් වෘත්තීය ජීවිතය ජය ගැනීමට මේ පිලිබඳ වැඩි විස්තර මෙහි ඉදිරි ලිපි පෙළ මගින් හා දෙපාර්තමේන්තුවේ **Department of Manpower and Employment** නිල වෙබ් අඩවියට හා ෆේස් බුක් පිටුවට පිවිසීමෙන් ඔබටත් ලබා ගත හැකිය.

ක්‍රියාත්මක දීප්තිකා ,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ)
මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව
තරුණ හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය

2. ජීවිතය ජයගනිමු - සාර්ථක වෘත්තීයකට නිවැරදි මග කියාදෙන

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය යනු , මාර්ගෝපදේශනය ලබන්නාගේ ජීවන කාලය පුරා සිදුවන සංවර්ධනාත්මක ක්‍රියාවලියකි. එනම්, ජීවිතයේ සංවර්ධනය අපේක්ෂා කරන ඕනෑම

පුද්ගලයකුට වෘත්තීයකට පිවිසීම පිළිබඳ නිවැරදි තීරණයකට එළඹීමට ද ,එයට අනුගත වීමට එහි පැවැත්ම හා වෘත්තීය සංවර්ධනය යන අවස්ථාවලදී ද ,ඔහුට විවෘත වන රැකියා හඳුනා ගැනීමටද , මඟ පෙන්වන්නකි. එපමණක් නොව, ළමා කාලයේ සිට රැකියාවකින් හෝ වෘත්තීයකින් විශ්‍රාම ලබාගැනීමෙන් පසුව ද අවශ්‍යවන සේවාවක් ලෙසද අර්ථ කථනය කළ හැකි ය. වැඩිමනක් වශයෙන් දක්වන්නේ නම් මෙමඟින් ,රටක අධ්‍යාපනික, කාර්මික,වෙළඳ, කෘෂිකාර්මික,තෘතීයික අධ්‍යාපනික ,තාක්ෂණික යන සියලුම ක්ෂේත්‍ර ඒකරාශී කරවයි.

එසේම උපදේශනයේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රවන

- මනෝවිද්‍යාත්මක උපදේශනය
- වෘත්තීය උපදේශනය
- පවුල් උපදේශනය
- අධ්‍යාපනික උපදේශනය

යන ක්ෂේත්‍ර අතරින් එක් අංශයක් පමණක් වන වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය අධ්‍යාපනික උපදේශනය හා ඝෘජු ලෙසම බැඳී පවතී.

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය යන්න මතුපිටින් අර්ථ කථනය කරන්නෙකුට එය කිසියම් වෘත්තීයක් තෝරා ගැනීමට කරන මඟ පෙන්වීමක් පමණක් ලෙස සිතිය හැකිය. නමුත් යම් පුද්ගලයකුගේ වෘත්තීය තේරීම සිදු වන්නේ දීර්ඝ කාලීන ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේය. මේ නිසා වර්තමානයේ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සේවාවන් පාසල් අවධියේ සිටම ආරම්භ විය යුතුව ඇත. දැනුම සුදුසුකම් ලබාගැනීම පිළිබඳ කර්තව්‍ය අද කාර්මික, ආර්ථික, සහ සමාජීය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ව්‍යාප්ත වීමත් සමඟම දැඩි වෙනස්වීම්වලට ලක්වී ඇත. එබැවින් සමාජීය වෙනස්කම් සමඟ පුද්ගලයාගේ වෘත්තීය තීරණවල ද වෙනස්කම් ඇති කළ යුතු බැවින් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ නියැලෙන වගකිව යුතු ආයතනයක් ලෙස මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීමේ කටයුතු පුළුල්ව සිදු කිරීමට මෙවැනි වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය නමින් ජාතික වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරමින් ඒ සඳහා කාලීන ප්‍රවේශයක අවශ්‍යතාවයට මූලාරම්භයක් සපයා ඇත.

සතිඅන්ත පුවත්පතක් නිරීක්ෂණය කළවිට බොහෝ රැකියා අවස්ථා හඳුනා ගත හැකිව තිබියදීත්, ශ්‍රම වෙළඳපොල තුළ විරැකියා ප්‍රතිශතය ඉහළ අගයක් ගැනීමට හේතුව කුමක්ද? යන්න සොයා බැලීමේ දී පැහැදිලි වනුයේ මෙම රැකියා අවශ්‍යතාවය සහ ඉල්ලුම අතර යම් පරතරයක් පවතින බවයි. එනම් රැකියා සපයන්නන් හා රැකියා අපේක්ෂිතයින් අතර

අපේක්ෂිත කුසලතා නොගැළපීම යන ව්‍යුහාත්මක සේවා වියුක්ති ගැටලුවක් පවතී. මෙම ගැටලුව විසඳීම සඳහා, වර්තමාන ශ්‍රම බලකායට අයත් සහ අනාගතයේ ශ්‍රම වෙළෙඳපොලට එක්වීමට නියමිත සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයන්හට නිවැරදි වෘත්තීය දිශානතිය නිශ්චය කරගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසාදීම, මිනිස්බලය සැලසුම් කිරීම, සංවර්ධනය හා පුරෝකථනය, අවිධිමත් අංශය සංවර්ධනය, පෞද්ගලික අංශයේ රැකියා සඳහා රැකියා අපේක්ෂිතයන් පෙළඹවීම, වැඩ සේවා ඉල්ලුමක් සහිත සේවාවන් හා රැකියා ලෝකයට අවශ්‍ය කුසලතා හා නිපුණතාවයන් පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීම, නිදහස් මහජන රැකියා සේවය ලබාදීම, අවධානමට ලක්වී ඇති කණ්ඩායම්, ආබාධිත පුද්ගලයන් සහ උණ සංවර්ධිත ප්‍රදේශවල වෙසෙන පුද්ගලයින් සඳහා මිනිස්බල හා සේවා නියුක්තිය ආශ්‍රිත පහසුකම් සැපයීම, ගෝලීය හා දේශීය වශයෙන් නිවැරදි ශ්‍රම වෙළෙඳපොල තොරතුරු සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට ලබාදීම සහ දේශීය හා විදේශීය ශ්‍රම වෙළෙඳපොල නම්‍යතාවයන් පුරෝකථනය කිරීම යන අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමත් සිදුකළ යුතු වේ.

එතුළින් උක්ත ඉලක්කයන් සාක්ෂාත් කරගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා, මානව සම්පත සංවර්ධනය හරහා දැනුම මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් ගොඩනැංවීම මෙහිදී අපේක්ෂිත අතර ,දැනුමෙන් පිරිපුන් සමාජයක් සඳහා විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය මෙන්ම උසස් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබාදීමට අවශ්‍ය මාවත විවරකර දීමට ද දීප ව්‍යාප්තව විශාල කාර්යභාරයක් මේ හරහා ඉටු කළ හැකිවෙයි.

තවද දසවිධ ප්‍රතිපදාවන්ගෙන් යුක්ත වත්මන් රජයේ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති රාමුව වන “ රට හදන සෞභාග්‍යයේ ඉදිරි දැක්ම ” ජාතික ප්‍රතිපත්තියට මුල්තැන දෙමින් එලදාසී පුරවැසියෙක්, සතුටින් ජීවත්වන පවුලක් ,ගුණගරුක විනය ගරුක සාධාරණ සමාජයක්, සහ සෞභාග්‍යමත් දේශයක් යන චතුර්විධ අරමුණු ,ලභාකර ගැනීම අපේක්ෂා කෙරෙමින් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉදිරි සැලසුම් ක්‍රියාත්මක අතර, එම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ 4වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් එලදාසී පුරවැසියෙක්, සතුටින් ජීවත්වන පවුලක් , සශ්‍රීක මානව සම්පතක්, ජනතා කේන්ද්‍රීය ආර්ථිකයක් යන තේමා යටතේ කටයුතු කරමින් නිපුණතාවයෙන් සපිරි සමාජයක් ගොඩනැංවීමට උරදීම සඳහා මෙවැනි ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වෙයි.

එපමණක් ද නොව, මෙකී ප්‍රවේශයේ දී සතුටින් ජීවත්වන පවුලක් බිහිකිරීම සඳහා කාර්යක්ෂම හා සඵලදාසී සාර්ථක ව්‍යවසායකයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන්, ස්වයං රැකියා

කරනු ලබන්නන් සහ කුඩා ව්‍යවසායකයන් දිරි ගන්වා නව රැකියා අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අභිමතාර්ථය පෙරදැරිව, එම සංකල්ප ජනගත කිරීම සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

ඒ සඳහා වෘත්තීය පුහුණුව හා නිපුණතා අධ්‍යාපනයට මුල්තැන දෙමින් අධ්‍යාපන සුදුසුකම් නොසලකමින් අවශ්‍ය සිසුන්ට වෘත්තීය හා තාක්ෂණ පුහුණු අවස්ථා සඳහා මගපෙන්වීම ලබාදීම මගින් ශ්‍රමබලකායේ නිපුණතා සංවර්ධනයට පුළුල් අවස්ථා ලබාදීම හරහා නුපුහුණු ශ්‍රමිකයන් අඩුකර කඩිනම් සංවර්ධනයක් අත්කරගැනීමට පුහුණු ක්‍රියාශීලී ශ්‍රම බලකායක් බිහිකිරීමට අවශ්‍ය දායකත්වය ලබාදීම සඳහා මෙවන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් ජාතික මට්ටමින් සිදු කළ යුතුය.

දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය යටතට ගැනෙන මෙකී දීර්ඝකාලීන ඉලක්ක සපුරාලමින් පුළුල් නිපුණතාවයෙන් යුත් ක්‍රියාශීලී සහ ගෝලීය වශයෙන් තරඟකාරී ශ්‍රම බලකායක් ගොඩනැංවීම සහ මානව සම්පත්වල මුළු ක්‍රියා ශක්තිය ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගැනීම සඳහාත්, එම කටයුතු ජනතාවට වඩාත් සමීප කිරීමත්, වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන සේවාවන් පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීමත් යන අරමුණු යථාර්ථයක් බවට පත්කිරීම මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරනු ලබන ජාතික වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන සතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

ක්‍රියාත්ති දීපශිකා ,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ)
මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව
තරුණ හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය

3. ජීවිතය ජයගනිමු - සාර්ථක වෘත්තීයකට නිවැරදි මග කියාදෙන

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය හා එය වෘත්තීය සාර්ථකත්වය සඳහා බලපාන ආකාරය පිළිබඳ ගිය සතියේ ලිපියෙන් අපි සාකච්ඡා කළෙමු. අධ්‍යාපනය සමඟ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ අති සහ සම්බන්ධය සහ මෙහිදී අපේක්ෂිත සමස්ථ හා සෙසු අරමුණු පිළිබඳ ව මෙම ලිපියෙන් අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

සංවිධිත ඕනෑම අධ්‍යාපන ක්‍රමයකට වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය අවශ්‍ය වෙයි. විධිමත්ව අධ්‍යාපනය ලබන කාලය අවසානවීමත් සමඟම සිසුන්ට තමන් තෝරා ගතයුතු වෘත්තීය පිළිබඳ තීරණයකට එළඹීම සඳහාත්, රැකියා අපේක්ෂිත සියලුම දෙනාට අවට ලෝකයේ ඇති වෘත්තීන් හා රැකියා අතුරින් තමාගේ ලැදියාව හා හැකියාව අනුව තමන් තෝරාගත යුත්තේ කුමක්දැයි ස්වාධීනව තීරණයක් ගත නොහැකිවිට ඒ සඳහා මඟපෙන්වීමක් ලබාදීම සඳහාත් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය අවශ්‍ය වෙයි. එසේ නොමැති වුවහොත් ජනප්‍රිය, පිළිගත් වෘත්තීන් කිහිපයක් පමණක් පසුපස හඹාගොස් ඉන් ජයගත නොහැකි වූ නැත අසාර්ථකව ජීවිතයම කඩාවැටීමට පත්විය හැකිය.

නිදසුනක් ලෙස, විද්‍යා අංශයෙන් දක්ෂ දරුවකුට, උසස් පෙළ විභාගය ජීව විද්‍යා අංශයෙන් හදාරා වෛද්‍ය විද්‍යාලයට තේරීපත්වීමට නොහැකි වුවහොත්, එවන් අවස්ථාවක තෝරාගතයුතු විකල්ප අවස්ථා පිළිබඳ දැනුම ඔවුන්ට ලබාදීම සඳහා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය වැදගත් වෙයි. මෙම වැඩසටහන හරහා එම දැනුමින් කිරීම විධිමත්ව සිදුකිරීම අරමුණයි.

ඇමරිකාවේ ජාතික වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සංගමය (National Vocational Guidance Association - NVGA) නවීන වැඩ ලෝකය ආශ්‍රිත ගැටලු හා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ ප්‍රධාන අරමුණු කිහිපයක් හඳුන්වා දී ඇත. එනම්,

1. තමා පිළිබඳ ව සුදුසු පරිදි ආත්ම විග්‍රහයක යෙදීමටත් තමා පිළිබඳ නියම අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීමටත් සහය ලබාදීම.
2. තමා සතු විවිධ හැකියාවන් ,විශේෂතාවයන්,ලැදියාවන්, ආදිය හඳුනා ගනිමින් තම හැකියාවන් දියුණු කරගැනීම සඳහා වැඩමුළු, විවිධ පාඨමාලා වලට සහභාගී වීමට අවස්ථාව ලබාදීම.
3. තම දක්ෂතා උරභා බැලීමට හැකිවන ලෙස වැඩ ලෝකය සම්බන්ධ කර නාවකාලික ශ්‍රමිකයන් වශයෙන් අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවකාශ ලබා දීම
- 4 වැඩ ලෝකය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමට උදව් කිරීම, තමාගේ තේරීමට භාජනය වන වෘත්තීන්වල ස්වභාවය තම වගකීම හා තම වෘත්තීන් ආශ්‍රිත පාරිතෝශික පිළිබඳ තොරතුරු දැනුමින් කිරීම
5. විවිධ රැකියාවන් සඳහා අවශ්‍ය සාමාන්‍ය හා විශේෂ කුසලතා සුදුසුකම් , පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමට උදව් කිරීම

6. වැඩ ලෝකයේ විවිධ වෘත්තීන් පිළිබඳ තොරතුරු විශලේෂණයට අවශ්‍ය දැනුම හා කුසලතා ලබාගැනීමට මෙන්ම වෘත්තීන් පිළිබඳ තොරතුරු විග්‍රහ කිරීමේ පලපුරුද්දක් ඇති කරගැනීමට උපකාර කිරීම

7. තම හැකියා හා සුදුසුකම් පිළිබඳවත් වැඩ ලෝකය පිළිබඳවත් ලබාගන්නා තොරතුරු ඒකාබද්ධ කරමින් වෘත්තීය සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස්කර ගැනීමට සහයවීම

8. වැඩලෝකය සමඟ සාර්ථකව ගනුදෙනු කිරීමට හා කාර්යක්ෂම තේරීම් කිරීමට පුද්ගලිකව උදව්කරන දැනුම ,කුසලතා හා ආකල්ප සංවර්ධනය අරමුණු කරගත් සැලසුම් කරන ලද අත්දැකීම් ඇතුළත් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

9. රැකියා ආශ්‍රිත තීරණ ගැනීමට ධෛර්මත් කිරීම . ඔවුන්ගේ සිතුවිලි හා හැඟීම් ගවේෂණය කිරීම,වැඩ ලෝකයේ පවත්නා විකල්ප වැඩ හා ඒවායේ වාසි හා අවාසි හඳුනාගැනීමට හා තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියකට යොමු කිරීම

අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිලිගත් සහ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේදී ජාත්‍යන්තරව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මෙම අරමුණු සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළද ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශය ලබාදෙමින්, අධ්‍යාපන ක්‍රමවේද තුළ ඒවා ජනනය කිරීමටත් ඒ තුළින් පූර්වෝකත අරමුණු ආර්ථික, සමාජමය හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් තාත්වික හා ප්‍රායෝගික ලෙස සාක්ෂත් කරගැනීමේ අපේක්ෂාවෙනුත් යුතුව වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම මෙම වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතියේ අරමුණයි.

තවද විරැකියාව ඉහළයාමට හේතුවී ඇති ,

1. ශ්‍රම වෙළෙඳපොලට ප්‍රවේශ වන පුද්ගලයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන පරිදි ජාතික ආර්ථිකය තුළ සේවා වියුක්ති අවස්ථා පුළුල් නොවීම
2. නව රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය වුවද එම කේෂ්ත්‍රවල පුහුණු ශ්‍රමිකයන් නොවීම සහ
3. හැකියා හා ලැදියා අතර නොගැලපීමේ ගැටලුවට විසඳුම් පෙන්වා නොදීම
4. තරඟකාරී ආර්ථික රටාව තුළ බුද්ධිගලනය මෙන්ම රැකියා ස්ථාවරත්වය සලකා රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා කේෂ්ත්‍රවලට ප්‍රවිශ්ටවීමට වැඩි ලැදියාවක් දැක්වීම
5. මේ හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයේ බොහෝ රැකියා අවස්ථා පැවතියද බොහෝ දෙනා එම රැකියා නොසලකා හැරීම නිසා එම අවස්ථා ගිලිහීම
6. ස්වයං රැකියා ක්ෂේත්‍රයට ප්‍රවිශ්ට වීමට ඇති උකටලී මානසිකත්වය

7. අවදානම් දැරීමට ඇති නොකැමැත්ත
8. දෙමාපියන්ගේ ඇති නොදැනුවත්භාවය
9. ගතානුගතික වෘත්තීය පමණක් ප්‍රවේශවීම
10. සාම්ප්‍රදායික ආකල්ප

යන සාධකයන් මග හරවා එම තත්ත්වයන්ගෙන් මුදවා ගෙන රැකියා අපේක්ෂිතයන්ට නම ජීවනෝපාය මාර්ගය නිර්මාණශීලීව ළඟාකර ගැනීමට අවස්ථාව සලසාදීම , මඟින් ව්‍යවසායකත්ව සංකල්පය සමාජගත කිරීම. ද මේ හරහා සිදු කරනු ලබයි. එමෙන්ම,

සාමාන්යයෙන් මහා පරිමාණ ආයෝජකයන් සැලකූවිට ඊට සමානව කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයෝජකයන්ට උත්පාදනය කළ හැකි රැකියා ජර්මාණය වැඩි අගයක් ගන්නා බැවින්, සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටක් වශයෙන් , සංවර්ධන උපාය මාර්ගයන්හි දී විරැකියා ගැටලුවට විසඳුමක් ලෙස පෞද්ගලික අංශයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් හා ව්‍යාපාරිකයන් දිරි ගැන්වීම. ඊට සරිලන ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ද ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම, යන ක්‍රමවේදයන් සාක්ෂාත් කරගැනීම මිත්සබල හා රැකී රක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් සංවිධානය කරනු ලබන වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය මඟින් මෙහිදී අපේක්ෂිත ය.

ක්‍රියාත්මක දීප්තිකා ,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ)
මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව
තරුණ හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය

4. ජීවිතය ජයගනිමු - සාර්ථක වෘත්තීයකට නිවැරදි මග කියාදෙන

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය

මෙම ලිපියෙන් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ අවශ්‍යතාවය සහ එය නිවැරදිව සාර්ථක රැකියාවක් සොයා ගැනීමට උපස්ථම්භක වන ආකාරය පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ. වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතියේ ප්‍රධාන කාර්යයභාර්ය අතරින් දිස්ත්‍රික් මට්මින් හා ජාතික මට්මින් පැවැත්වෙන රැකියා පොළ වැඩසටහන් හරහා විවිධ වෘත්තීය පුහුණු ලබා ගැනීම සඳහා

විවිධ ආයතන මගින් සපයන පහසුකම්, එම ආයතනයට ඇතුළත් වීම සඳහා අවශ්‍ය සුදුසුකම් ,එම පුහුණුව ලබාගැනීමට දැරීමට සිදුවන වියදම ,ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමට සහය වන තත්ත්වයන් ඉටුකරමින් අවශ්‍ය වෘත්තීය පුහුණුවක් ලැබීම සඳහා අවශ්‍ය වන උපකාර සිදුකිරීම කරනු ලබයි .

- එසේම වෘත්තීය සැලසුම් ආශ්‍රයෙන් අදාළ අධ්‍යාපන හා පුහුණු අවස්ථා ලබාගැනීම සඳහා සහයවීම .
- රැකියාවකට ඇතුළත් වූ අවස්තාවලදී තමා නිරතවන රැකියාවට සුදුසු පරිදි හැඩ ගැසීම සඳහා සහ තමා සමඟ වැඩ කරන්නන් හා පොදු සමාජය සමඟ සබඳතා හිතකර පරිදි පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය කුසලතා ගොඩනැගීමට සහය වීම.
- රැකියාවේ නියුතු අවස්ථාවේදී මතු වන ගැටලු තත්වයන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීමට සහයවීම.
- වෙනත් කෙනෙකු ලබාදෙන මගපෙන්වීම අනුව කටයුතු කිරීමට සීමා නොවී සේවාලාභියාට තමා පිළිබඳ ආත්ම ගවේෂණයක යෙදීමට සහයවීම.
- වෘත්තීය අභියෝග ජයගැනීම සඳහා තරුණ පෙළ කායිකව හා මානසිකව ශක්තිමත් කිරීම.
- ශ්‍රම වෙළඳපොලෙහි වැඩි ප්‍රවණතාවයක් ඇති රැකියා අවස්ථා ලබාගැනීමට උනන්දුවක් ඇති කිරීම. සහ නව වෘත්තීය ප්‍රවණතා සමබන්ධ පුහුණු අවස්ථා ඇති කිරීම
- ඉහළ ඉල්ලුමක් සහිත රැකියා ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය පුහුණු අවස්ථා ලබා ගැනීමට සහයවීම.
- තරුණ තරුණියන්ගේ සහජ දක්ෂතා සහ විභව ශක්තීන් හඳුනාගෙන ඒවා ඵලදායී ලෙස යෙදවීමට සහයවීම.
- තරුණ තරුණියන්ගේ රැකියා අපේක්ෂා පිළිබඳ පවතින ආකල්ප නව ලොවට ගැලපෙන පරිදි දැකීමට සහයවීම.
- සමාජ ආර්ථික ගැටලු හමුවේ අසහනයට පත්වී ඇති තරුණ කොටස් තුළ ධනාත්මක ආකල්ප සංවර්ධනයට හා පෞරුෂ සංවර්ධනයට සහයවීම .
- පාසල් සිසුන්ට පහත අවස්ථා සඳහා සහයවීම.
 - a. විෂයයන් තෝරාගැනීම පිළිබඳ ගැටලු නිරාකරණය කරගැනීම.
 - b. ඇතැම් විෂයයන් අපහසු යයි ඇති ආකල්පය වෙනස් කරගැනීම.

- c. විෂය ධාරාවන් තෝරා ගැනීම.
- d. ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා ගැටලු හඳුනාගැනීම.
- e. පරීක්ෂණ හෝ විභාගවලට සූදානම්වීම.
- f. විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇති කැමැත්ත ප්‍රවර්ධනය.
- g. පුනරීක්ෂණ අභ්‍යාස, සම්මන්ත්‍රණ, වැඩමුළු හා විශේෂ දේශන පැවැත්වීම.
- h. මෘදු කුසලතා වර්ධනය කරගැනීම.
- i. සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට පෙනීසිටීම.
- j. ජීවදත්ත පත්‍රිකාවක් සකස්කර ගැනීම.

මෙහි ප්‍රධාන අවශ්‍යතාවය වනුයේ, අධ්‍යාපනය හැරයාමත් සමඟ සිසුන්ට තෝරාගත යුතු වෘත්තීය කුමක්දැයි තීරණයක් ගැනීමට සිදු වීමේදී , තමා අවට වැඩ ලෝකයේ ඇති රැකියාවන් අතරින් තමාගේ හැකියාව ශක්තීන් අනුව තමන් තෝරාගත යුත්තේ කුමක්දැයි කිසියම් අන්දමක මඟ පෙන්වීමක් සිදු කිරීමයි. මන්ද එසේ නොකළහොත් ජනප්‍රිය රැකියා කිහිපයක් පමණක් ගැන සිතා හෝ ඉල්ලුමක් නැති ක්ෂේත්‍රයකට යොමු වීමෙන් අතරමං විය හැකි තිසාවෙනි.

පාසලේ හැරයාමට ආසන්නව සිටින ශිෂ්‍යයන්ට තෝරාගත යුතු වෘත්තීය කුමක්දැයි තීරණයක් ගතයුතු වුව ද තමා අවට වැඩ ලෝකයේ ඇති රැකියාවන් අතුරින් තමාගේ හැකියාවන් ,ලැදියාවන් හා ශක්තීන් අනුව තෝරාගත යුත්තේ කුමක්දැයි පිළිබඳ මඟ පෙන්වීමක් නොවීම නිසා ප්‍රසිද්ධ හා ගෞරවනීය රැකියාවන් හා වෘත්තීන් කිහිපයකට පමණක් සියලු දෙනාම ඇතුළුවීමට උත්සාහ ගැනීම තුළ බොහෝ පිරිසක් අතරමංවී ඇත. එබැවින් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය අවශ්‍යතාවය වනුයේ, මෙම පොදු රැකියා හා වෘත්තීන් පිළිබඳ පමණක් නොව දරුවන්ගේ හැකියා ,ලැදියා හා ශක්තීන්ට අනුව තෝරාගත හැකි අප්‍රසිද්ධ හා වැදගත් රැකියා වෘත්තීය අවස්ථා පිළිබඳව ද අවශ්‍ය මඟපෙන්වීම හා උපදෙස් ලබාදීමත් ඔවුන් තුළ ඇති සහජ කුසලතා තමා විසින්ම හඳුනාගෙන ඒ අනුව වෘත්තීය මංපෙත විවර කරගැනීමට අවශ්‍ය අවබෝධය ලබාදීමත් සඳහා ය.

දැනට රජයේ රැකියා අඩුවීමෙන් යනමුත් පෞද්ගලික ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා අවස්ථා පුළුල් ව පැවතිය ද රටේ විරැකියාව විශාල අගයක් ගැනීම හා ඒවාට කිසිවකුත් අයදුම් නොකිරීම යන

හේතු නිසා රැකියා සපයන්නන්ගේ අවශ්‍යතා හා අපේක්ෂිතයන්ගේ ලදියා හා කුසලතා සමපාත නොවීමෙන් රැකියා ඉල්ලුම හා සැපයුම අතර ඇති නොගැලපීම අවම කරගැනීමට මෙම දැනුම්වත් කිරීම අවශ්‍ය වෙයි. එසේනම් පොදු විෂය ක්ෂේත්‍ර කිහිපයකට සියල්ලෝම යොමු කරනවා වෙනුවට කාලීන සමාජ අවශ්‍යතාවය හා තමාගේ දක්ෂතා අනුව රැකියා ලෝකයට පිවිසීමට පාසල් සිසුන් හා සමාජය පුරුදු කිරීමට සහ අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි සහ ඇති වේයයි අපේක්ෂිත හා අනපේක්ෂිත යන සියලු තත්ත්වයට ගැලපෙන රැකියා සඳහා දැනුම්වත් කිරීම සඳහාත් මෙම වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය අවශ්‍ය වෙයි.

තවද රැකියාවන් හා ශ්‍රම වෙළඳපොල අතර ඇති සහසම්බන්ධතාවය මනාව පවත්වා ගැනීම සඳහා ද වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය අවශ්‍යවෙයි. මෙහිදී අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සිටින්නන්හට ශ්‍රම වෙළඳපොල තොරතුරු පිළිබඳ අවබෝධය ලබාගැනීම හා පවත්නා අභියෝග හා ප්‍රවණතා පිළිබඳ දැන ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දෙයි. ඒ අනුව අවශ්‍ය කුසලතා හා ආකල්ප සංවර්ධනය කරදීම මෙහිදී සිදුකරයි. මේ සඳහා පුහුණු ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ දැනුම්වත්බව ඇති කිරීම සඳහා උපදේශනය අත්‍යවශ්‍ය වෙයි.

මෙහිදී වෘත්තීන් හා රැකියා අපේක්ෂිතයින් අතර ගැලපීම ඇති කිරීම අවශ්‍ය වෙයි .ඒ සඳහා හැකියා ලදියා පරීක්ෂණය, වෘත්තීය යතුර පරීක්ෂණය, බහුවිධ බුද්ධි න්‍යාය පරීක්ෂණය (Multiple Intelligent test), වෘත්තීය ලදියා පරීක්ෂණය ආදී මනෝමිතික පරීක්ෂණ හරහා පුද්ගල ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම සිදු කරයි. එහිදී පුද්ගලයාගේ දක්ෂතාවය සහ හැකියාව ඇති ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීමෙන් තම දක්ෂතාවය හා රැඳීකත්වය ඇති ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා අවස්ථා සඳහා යොමුවීමට අවශ්‍ය ආකල්පමය සංවර්ධනය සිදු කරනු ලබයි. එමඟින් ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ ස්වභාවය අනුව වෘත්තීය මාවත පෙන්වාදීම සඳහා මාර්ගෝපදේශය සිදුකිරීමෙන් නිවැරදි වෘත්තීය දිශානතියකට යොමු කරයි.

මෙම මාර්ගෝපදේශනය ලබාදීම නිසි ක්‍රමවේදයකට විධිමත්ව ක්‍රමානුකූලව සිදු කළ යුතු වෙයි. ඒ සඳහා මෙසේ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ කටයුතු විවිධ වයස් බාණ්ඩවල පුද්ගලයන් අරභයා විධිමත් ලෙස සිදු කිරීමට මෙම මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් සංවිධානය කරනු ලබන වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය පුරා සහ ඊට පූර්වගාමීව සිදු කරනු ලබන වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් වැදගත් වෙයි.

ක්‍රියාන්ති දීපශිකා ,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ)
මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව
තරුණ හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය

5. ජීවිතය ජයගනිමු - සාර්ථක වෘත්තීයකට නිවැරදි මග කියාදෙන

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය හා බැඳී අභියෝග සහ ගැටලු පිළිබඳ සහ ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේදය පිළිබඳව මෙම ලිපියෙන් අවධානය යොමු කෙරේ.

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයේ නියැලෙන රාජ්‍ය මෙන්ම පෞද්ගලික ආයතන කිහිපයක් මෙම කාර්යයෙහි නිරතව සිටින අතර එම ආයතන තම ආයතනික අරමුණු වෙනුවෙන් ක්‍රියාකිරීම හා මනා අවබෝධයකින් තොරව උපදේශන කටයතු සිදු කිරීම තුළ ඇතැම්විට නිවැරදි උපදේශනයක් ලබා දීම ද සිදු නොවිය හැකිය. එනම්,

- ශ්‍රම වෙළඳපොළ තොරතුරු පිළිබඳ අවබෝධය මනාව යාවත්කලීන නොවීම නිසා නිවැරදි තොරතුරු නොලැබීම,
- ඇතැම් උපදේශන යම් යම් වයස් බාණ්ඩවලට පමණක් සීමා වූ විශේෂ වූ තොරතුරු වීම
- ආයතනික අරමුණු වෙනුවෙන් අධ්‍යාපනයේ අරමුණු වලට පටහැනි ලෙස පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීම නිසා ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් ඇතිවීම
- ජාත්‍යන්තර ප්‍රවණතා හඳුනා නොගැනීම
- ශ්‍රම වෙළඳපොළ නව ප්‍රවණතා හඳුනා නොගැනීම
- ශ්‍රම වෙළඳපොළ අවශ්‍යතාවය මනාව වටහා නොගෙන පැරණි තොරතුරු ලබාදීම නිසා තොරතුරු කාලානුරූපී නොවීමෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු නොවීම
- නිසි වයස් බාණ්ඩවලට අවශ්‍ය තොරතුරු නොලැබීම
- දෙමාපියන්ගේ සහසමාජයේ ඇති නොදැනුවත්භාවය
- සාම්ප්‍රදායික ගනනානුගතික ආකල්ප
- අවදානම් දැරීමට හා වෙනස්වීමට ඇති අකමැත්ත

තවද නූතනයේ පවතින ජර්ධනම ගැටළුවක් වන්නේ තරඟකාරී ආර්ථික රටාව තුළ තම අවශ්‍යතාවලට සරිලන වපසරියක් ගොඩනගා ගැනීමට නොහැකි වීම මත බුද්ධිගලනය විශාල වශයෙන් සිදුවීම හරහා ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකයට සුවිශේෂී බලපෑමක් ඇති කර තිබීමයි. මේ නිසා බොහෝ පිරිසක් සේවා ස්ථාවරත්වය සලකා රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා ක්ෂේත්‍රවලට පිවිසීමට වැඩි ලැදියාවක් දැක්වීම ද හඳුනාගත හැකිය. නමුත් පෞද්ගලික ක්ෂේත්‍රයෙහි බොහෝ රැකියා අවස්ථා හඳුනාගත හැකි නමුත් රාජ්‍ය අංශයට ප්‍රවිශ්ට වීමට ඇති ලැදියාව හා ආකල්පය හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයේ බොහෝ රැකියා අවස්ථා ඔවුන්ගෙන් ගිලිහී ගොස් ඇත.

තවද ශ්‍රී ලාංකික සමාජය තුළ වියවසායකත්ව සංස්කෘතියක් කාලීන අවශ්‍යතාවය මත සංවර්ධනය නොවීම තුළ වර්තමාන සේවා නියුක්තිකයන්ගෙන් 60%කට ආසන්න ප්‍රතිශතයක් අවිධිමත් අංශයේ සේවය කරති. පුළුල් අවිධිමත් අංශයක් පැවතීම මගින් බහුතරයකට ස්ථිර ආදායම් මාර්ග හා යහපත් ජීවන තත්වයක් තහවුරු කර ගැනීම අපහසු වී ඇත. තවද අවිධිමත් අංශයන්හි සේවා නියුක්තිකයන් බොහෝවිට විශ්‍රාම වැටුප් හෝ සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමයන්ට දායක නොවීම මෙන්ම, යැපුම් මානසිකත්වයෙන් මුදවාලිය නොහැකි ආර්ථික රටාවකට රුවිකත්වයක්

දක්වන පිරිසක් සිටීම නිසා ඔවුන් වෙනුවෙන් සමාජ ආරක්ෂණ පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම ද රජයට අතිරේක වැය බරක්ව පවතී.

එබැවින් ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට බොහෝ ගැටලු සහ අභියෝග සමාජීය වශයෙන් පවතින බැවින් , නීත්‍යානුකූල පදනමක් මත ස්ථාපිත වූ නෛසර්ගික වශයෙන් වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශය නිවැරදි දිශානතියකට යොමු කෙරෙන වගකිව යුතු ආයතනයක් ලෙස මෙම වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන ක්‍රියාවලිය නියාමනය කිරීම ද මෙම වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සත්යේ වැඩසටහන් හරහා සිදු කරනු ලබයි.

මෙහිදී ඉලක්කගත කණ්ඩායම් ලෙස පාසල් සිසුන් , දෙමාපියන්, ගුරුවරුන්, විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් ,ව්‍යවසායකයින්,ස්වයං රැකියාලාභීන්, රැකියා අපේක්ෂිතයින්, රැකියා සපයන්නන්, වෘත්තිකයන්, තරුණ ප්‍රජාව යන විවිධ වයස් බාණ්ඩවල පිරිස් අරඹයා මෙම වැඩසටහන් සිදු කෙරේ.

මෙහිදී විධිමත්, අවිධිමත්,නොවිධිමත් යන සෑම ක්ෂේත්‍රයකම අධ්‍යාපන අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ප්‍රවේශයක් ලබාදෙමින් , සහ තම හැකියා හා ලැදියා අනුව රැකියා අවස්ථාවන් වරණයට මාර්ගෝපදේශය ලබාදෙමින් නිවැරදි වෘත්තීය දිශානතියකට යොමුවීම සඳහා අවශ්‍ය සහය ලබාදීම සහ රැකියා අපේක්ෂිතයන් හා රැකියා සපයන්නන් අතර සහ සම්බන්ධය ගොඩනැඟීම හා රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල සහය සඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම ලබාදීම සිදුකරයි.

මෙම ක්‍රමවේද හරහා පූර්වෝක්ත විවිද වයස් බාණ්ඩවල විවිධ පිරිස් අරඹයා සැලසුම් සහගත මනා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශයක් ලබාදීම සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය .

- I. වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය සමාජගත කිරීම
- II. අධ්‍යාපනයේ අරමුණු යථාර්ථයක් බවට පත්කිරීම
- III. මානව හැඟීම් හා මෘදු කුසලතා ප්‍රවර්ධනය
- IV. සක්‍රීය ව්‍යවසායක සංස්කෘතියක් ගොඩ නැඟීම
- V. විරැකියාව අවම කිරීම
- VI. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන අතර ප්‍රජාවගේ බැඳීම ශක්තිමත් කිරීම
- VII. ස්වයං රැකියාවල නිරත වන්නන්හට වටිනාකමක් ලබාදීම
- VIII. දරිද්‍රතාවය පිටුදකිමින් රටේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම
- IX. තරුණ ප්‍රජාව ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියකට හුරු කිරීම

X. දැනුම, අකල්ප හා කුසලතා යන සියලු අංශ වලින් සුපෝෂිත ගුණගරුක හා විනයගරුක පරිපූර්ණ මානවයෙක් බිහිකිරීම

එමෙන්ම යන පරමාර්ථ මේ හරහා සාක්ෂාත් කරගැනීමට හැකි වනු ඇත.මෙම වැඩසටහන හරහා ක්‍රියාත්මක වැඩ පිළිවෙල වනුයේ ,වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන සතියක් ලෙස දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම එකම සතියක් තුළ සමරුපී වැඩසටහනක් ලෙස වාර්ෂිකව දීප ව්‍යාප්තව සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කිරීම ය.

සමාරම්භක උත්සවය හා අවසාන දින තැඟි බෙදාදීමේ උත්සවය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල වලත් අනෙකුත් දින 05 ජාතික මට්ටමත් විවිධ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ වැඩසටහනුත් ලෙස ජාතික මට්ටමින් සිදු කෙරේ.ආරම්භක දින වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන සතියේ අවශ්‍යතාවය හා අරමුණ පැහැදිලි කිරීම සහ ඊට ආනුශාංගික දේශන හා වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට අනුබද්ධව අදාල සියලුම රජයේ හා පෞද්ගලික ආයතනවල සහභාගීත්වයෙන් මාරගගන ක්‍රමයට සිදු කරන අතර ඊට පූර්වගාමීව සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල පාසල් දරුවන් නියෝජනය වන පරිදි මාර්ගගන ක්‍රමයට අයදුම්පත් කැඳවා පාසල් සිසුන් අතර, කලීක තරඟ, දැනුම මිනුම,පදාරවනා, ගද්‍ය රචනා සහ චිත්‍ර තරඟ පවත්වන ලබයි. වැඩිහිටියන්ට ද සහභාගී විය හැකි ගද්‍යරචනා තරඟයක් පවත්වනු ලබන අතර තරඟ සම්බන්ධයෙන් සියලුම විස්තර සහ ඔක්තෝම්බර් 04 සිට 10 දක්වා සතිය තුළ පැවැත්වෙන වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සතිය පිළිබඳ වැඩි විස්තර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලවෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් ලබා ගත හැකිය.

ක්‍රියාත්ති දීපශිකා , සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ)
මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව